

Sámi allaskuvla

Sámi University of Applied Sciences

OAHPPOPLÁNA

SÁM 245

SÁMI BÁIKENAMAT JA NAMMAPOLITIHKKA

10 oahppočuoggá

1. OAHPPOOVTTADAGA NAMMA

Sámegillii: Sámi báikenamat ja nammapolitihkka
Norsk: Samiske stedsnavn og navnepolitikk
English: Saami place names and politics of naming

2. OPPALAŠ DIEĐUT OAHPU BIRRA

OAHPPOVTTADAGA KODA: SÁM 245

VIIDODAT: 10 oahppočuoggá

OAHPU LÁGIDEAPMI: Ohppui gullet logaldallamat, bargoseminára, hárbhusat ja studeantaid barggut. Oahpahus sáhtá lágiduvvot sihke luohkkálatnja- ja neahttaoahpahussan.

3. OAHPPOPROGRÁMMA GULLEVAŠVUOHTA

Gursa gullá Sámegeiela ja sámi girjjálašvuoda bachelorprográmma giellasuorggi doarjjafágaide.

4. SISABEASSANGÁIBÁDUSAT

Studeanta lea čadahan dahje čadaheame Sámegeiela ja sámi girjjálašvuoda bachelorprográmma vuoddoahpuid ja giellafágalaš fágaoahpuid (gč. prográmmaplána) dahje sus leat vástideaddji alit dási oahput.

Sámegeiela ja sámi girjjálašvuoda bachelorprográmma oppalaš sisabeassangáibádusat leat čilgejuvvon oahppoprográmmaplánas.

5. OAHPAHUSGIELLA

Davvisámegiella lea váldooahpahusgiellan. Eará sámegielat ja suoma-, ruota-, dáro- ja eaŋgalsgiella sáhttet adnojuvvot omd. guosselogaldallamiin.

6. SISDOALLU

Gurssas guorahallojuvvo nammapolitihkka ja makkár vugiiguin nammapolitihka sáhtá dutkat. Davviriikkaid nammapolitihka historjá ja dálá dilli leat vuolggasadjin, ja gurssas guorahallojuvvojit nammapolitihkkii guoskevaš dieđut erenoamážit sámi báikenamaid geahččanguovllus.

Gurssa áigge studeanttat válljejit man nu guovllu sámi báikenamaid, maid guorahallet nammapolitihkalaš geahččanguovllus gurssas oahpahuvvon metodologalaš ja teorehtalaš vugiiguin.

7. OAHPPANJOKSOSAT

Oahpu maŋŋá studeanta lea olahan dáid oahppanjoksosiid:

Máhttu ja diehtu:

Studeanta

- dovdá Davviriikkaid báikenammapolitihkalaš lágaid ja/dahje vástideaddji njuolggadusaid
- dovdá Davviriikkaid nammapolitihka historjjá váldolinnjáid ja dan oktavuodaid dálá áigái
- dovdá sámi báikenamaid sajjádaga Davviriikkaid báikenammapolitihkas
- dovdá nammapolitihka dutkamušaid ja dutkanvugiid
- diehtá mat giella- ja nammaduovdagat leat
- dovdá giella- ja nammaduovdagiid teoriijaid
- dovdá giella- ja nammaduovdagiid rolla nammapolitihkas ja nammapolitihka dutkamis

Gálggat:

Studeanta

- máhtá atnit ávkin nammapolitihkalaš gálguid
- máhtá heivehit nammapolitihka dutkanvugiid sámi báikenamaid guorahallamii

Oppalaš gelbbolašvuohta:

Studeanta

- lea háhkan ipmárdusa báikenammapolitihkas ja dan dutkanárbevierus
- lea háhkan ipmárdusa sámi báikenamaid sajjádagas Davviriikkaid báikenammapolitihkas
- máhtá hábmet ja čađahit nammapolitihkalaš guorahallanbarggu
- máhtá válljet guorahallamii heivvolaš sámi báikenammamateriála ja ovttahttit dan nammapolitihkalaš dutkangirjjálašvuhtii

8. OAHPAHAN- JA OAHPPANVUOGIT

Logaldallamat, hárbjehusat, studeantaid čálalaš barggut ja bargoseminára.

9. GÁIBÁDUSAT BEASSAT EKSÁMENII

Studeanta čállá ovttá unnimustá 6–8-siidosaš čálalaš barggu lohkanmeari, logaldallamiid ja/dahje čohkkejuvvon nammamateriála vuodul. Čállosa ulbmilin lea guorahallat sámi báikenammamateriála nammapolitihkalaš dutkanvugiin. Čálus ovdanbuktojuvvo bargosemináras, ja studeanta galgá maiddá fágalaččat kommenteret unnimustá ovttá mielstudeantta barggu.

Čálus árvvoštallojuvvo dohkálažžan/ii dohkálažžan, ja dat galgá leat dohkkehuvvon ovdal go studeanta beassá eksámenii.

10. EKSÁMEN

2-vahkkosaš čálalaš ruovttueksámen báikenammapolitihkkii guoskevaš fáttás.
Eksámenčálloša guhkkodat lea 10–13 siiddu. Árvvoštallan: Árvosátne A–F.

11. LEA GO PRIVATISTTAIN VEJOLAŠ VÁLDIT DÁN FÁGA/GURSSA?

Privatistan ii leat vejolaš váldit dán gurssa.

12. KVALITEHTASIHKKARASTIN

Čujuhit Sámi Allaskuvlla kvalitehtasihkkarastinvuogádahkii ja dasa, makkár vejolašvuodát ja/dahje geatnegasvuodát studeanttain lea árvvoštallat Sámi allaskuvlla oahppofálaldagaid ja bálvalusaid kvalitehta.

Studeantadásis oahppu árvvoštallojuvvo evaluerenčoahkkimis ja/dahje studeanttat devdet árvvoštallanskovi oahpu loahpas. Ásahusdásis oahppu árvvoštallojuvvo studeantaárvoštallamiid, eksámenraporttaid, sensorraporttaid ja fágareportta vuodul.

13. LOHKANMEARRI

Lohkanmearis válljejuvvojit sullii 400 s. studeantta dutkanfáddái heivvolaš gáldut.

Ben-Rafael, Eliezer 2009: A Sociological Approach to the Study of Linguistic Landscapes. – *Linguistic Landscape. Expanding the Scenery*. Doaimm. Elana Shohamy & Durk Gorter London & New York: Routledge. 40–54.

Chríost, Diarmait Mac Giolla 2007: Globalisation and Transformation: Language Planning in New Contexts. – *Language, Power and Identity Politics*. Doaimm. Máiréad Nic Craith. Hampshire – New York: Palgrave macmillan. 21–42.

Helander, Kaisa Rautio 2015: Sámi báikenamat ja nammahálldašeapmi oassin giellapolitihkas. – *Symposia ávvučála. Nostalgiija, naga ja eará gielalaš ja kultuvrralaš fenomenat*. Doaimm. Vuokko Hirvonen & Johanna Johansen Ijäs & Marjatta Jomppanen & Kaarina Vuolab-Lohi. Dieđut 2/2015. Guovdageaidnu: Sámi allaskuvla. 44–72.

Helander, Kaisa Rautio 2016: The Power of Administration in the Official Recognition of Indigenous Place Names in the Nordic Countries. – *Names and Naming: People, Places, Perceptions and Power*. Doaimm. Laura Kostanski & Guy Puzey. Bristol – Buffalo – Toronto: Multilingual Matters. 229–249.

Helander, Kaisa Rautio & Johansen Yngve 2013: Galbbaid giellaatnu muitala. – *Sámi logut muitalit 6. Čielggaduvvon sámi statistihkka 2013*. 99–139. Raporta/Rapport 1/2013. Doaimm. Jon Todal & Yngve Johansen. Guovdageaidnu: Sámi allaskuvla. (Maiddái dárogillii: Språkvalg på skilt forteller. – *Samiske tall forteller 6. Kommentert samisk statistikk 2013*. 87–122.)

- Helander, Kaisa Rautio 2011: Sámi báikenamat, válldi relašuvnnat ja representašuvdna. – *Sámi diedalaš áigečála* 1/2011: 19–40. Maiddái: <http://site.uit.no/aigecala/sami-diedalas-aigecala-1-2011-helander>
- Helander, Kaisa Rautio 2008: *Namat dan nammi. Sámi báikenamaid dáruiduhttin Várjjaga guovllus Norgga uniovdnaáiggi loahpas*. Dieđut 1/2008. Guovdageaidnu: Sámi allaskuvla. (heivehuvvon oasit). Maiddái: <https://brage.bibsys.no/xmlui/handle/11250/177088>
- Johnson, David Cassels 2013: *Language Policy*. Basingstoke: Palgrave Macmillan. (heivehuvvon oasit)
- Marten, Heiko F. & Van Mensel, Luk & Gorter, Durk 2012: Studying Minority Languages in the Linguistic Landscape. – *Minority Languages in the Linguistic Landscape*. Eds. Durk Gorter & Heiko F. Marten & Luk Van Mensel. Basingstoke: Palgrave Macmillan. 1–15.
- Puzey, Guy 2011: New research directions in toponomastics and linguistic landscapes. – *Onoma* 46, 2011: 211–226.
- Salo, Hanni 2012: Using Linguistic Landscape to Examine the Visibility of Sámi Languages in the North Calotte. – *Minority Languages in the Linguistic Landscape*. Eds. Durk Gorter & Heiko F. Marten & Luk Van Mensel. Basingstoke: Palgrave Macmillan. 243–259.
- Shohamy Elana 2006: *Language Policy: Hidden Agendas and New Approaches*. Abingdon: Routledge. (heivehuvvon oasit)
- Shohamy, Elana & Gorter, Durk 2009: Introduction. – *Linguistic Landscape. Expanding the Scenery*. Eds. Elana Shohamy & Durk Gorter. New York – London: Routledge. 1–10.
- Spolsky, Bernard 2004: *Language Policy*. Cambridge: Cambridge University Press. (heivehuvvon oasit)
- Spolsky, Bernard 2009: *Language Management*. Cambridge: Cambridge University Press. (heivehuvvon oasit)
- Spolsky, Bernard 2012: What is language policy? – *The Cambridge Handbook of Language Policy*. Ed. Bernard Spolsky. Cambridge: Cambridge University Press. 3–15.
- Láгат ja eará guovddáš mearrádusat:**
- Kulturmiljölag 1988: 950. https://www.riksdagen.se/sv/Dokument-Lagar/Lagar/Svenskforfattningssamling/Lag-1988950-om-kulturminnen_sfs-1988-950/
- Lag om minoritetsspråk 2009: Lag (2009: 724) om nationella minoriteter och minoritetsspråk. https://www.riksdagen.se/sv/Dokument-Lagar/Lagar/Svenskforfattningssamling/Lag-2009724-om-nationella-m_sfs-2009-724

Lov om stadnamn 1990. Lov 18. mai nr. 11 om stadnamn.

<https://lovdata.no/dokument/NL/lov/1990-05-18-11>

Saamen kielilaki 2003 [Sámi Language Act]. Law 1086/2003.

<https://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2003/20031086>

Ruotagillii: <https://www.finlex.fi/sv/laki/alkup/2003/20031086>

Sameloven 1987: Lov om Sametinget og andre samiske rettsforhold (sameloven).

<https://lovdata.no/dokument/NL/lov/1987-06-12-56?q=Sameloven>

UN Declaration 2007: United Nations Declaration on the Rights of Indigenous Peoples 2007.

General Assembly Resolution A/RES/61/295.

http://www.un.org/esa/socdev/unpfii/documents/DRIPS_en.pdf